

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Beskattning av ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

December 2008

Sammanfattning

Europaparlamentet har antagit en stadga för dess ledamöter som träder i kraft i samband med den valperiod som börjar 2009, dvs. den 14 juli 2009 (2005/684/EG, Euratom). Stadgan innebär bl.a. att Europaparlamentet i fortsättningen kommer att stå för alla ersättningar till sina ledamöter och före detta ledamöter. I dag står Europaparlamentet i huvudsak för vissa kostnadsersättningar, medan medlemsstaterna står för exempelvis arvoden. I och med stadgan kommer ledamöternas arvoden m.m. att bli föremål för gemenskapsbeskattning. Medlemsstaterna ges emellertid rätt att beskatta ersättningar i form av arvode, övergångsersättning, ålders- och invaliditetspension samt efterlevandepension under förutsättning att dubbelbeskattning undviks.

Med anledning av stadgan föreslås i promemorian anpassningar i skattemässigt hänseende för i Sverige obegränsat skattskyldiga ledamöter av Europaparlamentet.

Förändringarna innebär att den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet ska utgöra skattepliktig inkomst av tjänst och att den s.k. ettårsregeln inte ska vara tillämplig för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet. Vidare föreslås i promemorian att vissa ersättningar som betalas ut av Europaparlamentet, t.ex. resekostnadsersättningar och ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, inte ska tas upp till beskattning. I syfte att undanröja dubbelbeskattning föreslås slutligen att den skatt som betalas till Europeiska gemenskaperna ska kunna räknas av från den svenska skatten.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 14 juli 2009.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag	4
1.1	Förslag till lag om ändring i inkomstkattelagen (1999:1229)	4
1.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	7
2	Bakgrund	9
3	Gällande rätt	9
3.1	Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet	9
3.2	Undanröjande av dubbelbeskattning	11
3.3	Socialavgifter	12
4	Europaparlamentets ledamotsstadga	13
5	Överväganden och förslag	15
5.1	Behandlingen av arvoden och pensioner m.m.	15
5.2	Förändringar i inkomstkattelagen	15
5.3	Behandlingen av kostnadsersättningar	16
5.4	Ettårsregeln	17
5.5	Undanröjande av dubbelbeskattning	18
5.6	Socialavgiftsfrågor	20
5.7	Inbetalning av ledamöternas preliminära skatt	21
6	Konsekvensanalys	22
7	Författningskommentar	22
7.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstkattelagen (1999:1229)	22
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt	23

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 9 §, 10 kap. 5 § och 11 kap. 28 § samt rubriken närmast före 11 kap. 28 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

En obegränsat skattskyldig person som har anställning som innebär att han vistas utomlands i minst sex månader, är inte skattskyldig för inkomst av sådan anställning till den del inkomsten beskattas i verksamhetslandet (sexmånadersregeln). Detta gäller dock inte om det framkommer att inkomsten beskattats i verksamhetslandet i strid med landets lagstiftning eller gällande skatteavtal.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport.

Om vistelsen utomlands under anställningen varar i minst ett år i samma land, är den skattskyldige inte skattskyldig för inkomsten även om denna inte beskattas i verksamhetslandet, om detta beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal (ettårsregeln). Ettårsregeln gäller dock inte för anställningar hos staten, landsting, kommuner eller församlingar inom Svenska kyrkan annat än vid tjänsteexport. *Ettårsregeln gäller inte heller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.*

10 kap.

5 §

Med pension avses ersättningar som betalas ut

1. som inkomstgrundad ålderspension och premiepension till efterlevande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. som garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension,
3. som efterlevandepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,

4. som ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt Europaparlamentets beslut nr 2005/684/EG, Euratom, av den

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga²,

4. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

5. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

6. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

Med pension avses också ersättningar som betalas ut från pensionssparkonto

1. till pensionsspararen,

2. till förmånstagare på grund av förmånstagarförordnande,

3. till den som fått rätten till pension genom bodelning,

4. till make eller bröstarvinge på grund av att ett förmånstagarförordnande jämkats, eller

5. vid återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken.

I 58 kap. finns ytterligare bestämmelser om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton.

5. på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring,

6. på grund av pensionsförsäkring eller återköp av sådan försäkring, eller

7. till förmånstagare enligt ett sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket.

11 kap.

Ersättningar till företrädare i Europaparlamentet

Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar som Europaparlamentet betalar till sina företrädare där ska tas upp bara till den del ersättningen kan antas väsentligt överstiga de utgifter som den är avsedd att täcka.

28 §

Följande ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut till sina ledamöter ska inte tas upp:

1. resekostnadsersättningar,

2. kostnadsersättningar för utövande av uppdraget,

3. ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande,

4. försäkringsförmåner, och

5. inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat för sina ledamöter.

Första stycket 3 gäller också för före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och för personer som uppbär

² EUT L 262, 07.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

efterlevandepension från Europaparlamentet.

Första stycket 5 gäller också för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i den frivilliga pensionsfonden.

1. Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009 och tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter den 13 juli 2009 till sina ledamöter, till före detta ledamöter och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för de ledamöter som omfattas av det nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt proposition
2008/09:63*

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet:

Med utländsk skatt avses i denna lag följande skatter som betalats till en utländsk stat, delstat, lokal myndighet eller till *Europeiska gemenskaperna*:

1. allmän slutlig skatt på inkomst,
2. skatt som är jämförlig med den statliga fastighetsskatten eller den kommunala fastighetsavgiften och som tagits ut på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
3. skatt som beräknats på schablonintäkt eller liknande på i utlandet belägen fastighet eller privatbostad,
4. skatt som beräknats på grundval av fraktintäkter, biljettintäkter eller annan jämförlig grund som uppburits i den utländska staten av skattskyldig som bedriver sjöfart eller luftfart i internationell trafik.

Med utländsk skatt avses även belopp som anges i 2 kap. 8 § 2 och 3.

Med utländsk skatt avses i 2 kap. 3–6 §§, 9 § andra stycket, 15 och 18–20 §§ även motsvarande preliminär skatt.

2 kap.

1 §

En obegränsat skattskyldig som har haft en intäkt och en begränsat skattskyldig som har haft en intäkt hänförlig till ett fast driftställe i Sverige, har genom avräkning av utländsk skatt på intäkten rätt till nedsättning av statlig och kommunal inkomstskatt enligt detta kapitel om

1. intäkten tagits upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229),
2. den skattskyldige har beskattats för intäkten i en utländsk stat, och
3. intäkten anses härröra från den utländska staten enligt dess skattelagstiftning.

Beträffande intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska villkoren i första stycket 2 och 3 anses vara uppfyllda.

Vid tillämpning av detta kapitel ska det bortses från

1. lågbeskattade inkomster som beskattas hos delägare i utländsk juridisk person enligt 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen,
2. statlig och kommunal inkomstskatt på sådana inkomster, och
3. utländsk skatt på sådana inkomster.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2009.

2 Bakgrund

Europaparlamentet representeras av ledamöter valda av Europeiska unionens medlemsstater. Ledamöterna väljs genom allmänna direkta val i medlemsstaterna. Sverige har i dag 19 ledamöter i Europaparlamentet. Den 14 juli 2009, efter nästa val till Europaparlamentet, träder en ny ledamotsstadga för Europaparlamentets ledamöter i kraft genom Europaparlamentets beslut av den 28 september 2005 om antagande av Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom)³.

I denna promemoria presenteras lagförslag som innebär en anpassning i skattemässigt hänseende till den nya ledamotsstadgan.

3 Gällande rätt

3.1 Ersättningar till ledamöter av Europaparlamentet

Europaparlamentets ledamöter har i dag rätt till ersättningar och förmåner enligt lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet (företrädarlagen). I företrädarlagen stadgas att *företrädararvode* betalas per månad med ett belopp som motsvarar ledamotsarvode enligt 3 kap. 1 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. Om en ledamot är frånvarande eller har beviljats ledighet från sitt uppdrag i Europaparlamentet under mer än femton dagar i följd av annat skäl än sjukdom eller vård av barn görs avdrag från arvodet med två tredjedelar från och med den sextonde dagen.

Den som är ledamot och som före 65 års ålder lämnar Europaparlamentet efter minst tre års sammanhängande tid där har rätt till *inkomstgaranti* från och med den tidpunkt då arvodet har upphört.

Ledamöterna av Europaparlamentet har, enligt företrädarlagen, också rätt till *egenpensionsförmåner* i form av ålderspension, sjukpension och egenlivränta. Egenpensionsförmånerna får inte betalas ut samtidigt som bl.a. arvode eller inkomstgaranti ges ut.

För att en ledamot av Europaparlamentet ska ha rätt till ålderspension krävs att han eller hon fullgjort minst sex hela år i Europaparlamentet och vid avgången fyllt 50 år. Ålderspension betalas från och med den månad ledamoten fyller 65 år och till och med utgången av den månad då den berättigade avlider. Rätt till sjukpension har en ledamot som frånträder sitt uppdrag och har hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Den som är ledamot och som lämnar Europaparlamentet efter att ha fullgjort minst tre sammanhängande hela år som ledamot före den månad då han eller hon fyller 65 år, och inte är berättigad till ålderspension enligt företrädarlagen eller till ålderspension från Europaparlamentet, har rätt till egenlivränta.

³ EUT L 262, 07.10.2005, s. 1 (Celex 32005Q0684).

Efterlevandepension betalas bl.a. ut till efterlevande efter dels den som vid sin död var ledamot av Europaparlamentet, dels den som vid sin död var berättigad till ålderspension eller sjukpension enligt nämnda lag. Kompletterande efterlevandepension kan också komma att betalas ut. Efterlevandeskydd betalas ut till eget arvsberättigat barn och adoptivbarn som inte fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti.

Det är riksdagen som betalar ut ersättningarna och förmånerna till ledamöterna och ersättningarna tas upp till beskattning i Sverige. Det finns också särskilda ersättningsregler som Europaparlamentet har beslutat om. Dessa ersättningsregler återfinns i de ekonomiska villkoren för ledamöternas tjänstgöring i Europaparlamentet, benämnda ”Bestämmelser för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter”, senast uppdaterade den 1 mars 2007. I dessa ersättningsregler finns bestämmelser som gör det möjligt för Europaparlamentet att i vissa fall betala ut ersättningar. För de svenska ledamöterna innebär det att sjukpension även kan komma att betalas ut från Europaparlamentet. Om så är fallet ska sjukpensionen från riksdagen reduceras i motsvarande mån. Vidare kan en före detta ledamot som uppbär inkomstgaranti från Sverige begära att Europaparlamentet ersätter mellanskillnaden, om inkomstgarantin är lägre än ersättningen från Europaparlamentet.

Förutom de arvoden m.m. som ledamöterna uppbär från riksdagen betalar Europaparlamentet ut *ersättning för olika slag av kostnader* till ledamöterna enligt ersättningsreglerna. Ledamöterna har rätt till ersättning för resekostnader och uppehälle. Ersättning för resekostnader ska täcka kostnader för resor till möten i Europaparlamentets officiella organ. Ersättningen lämnas med ett schablonbelopp och betalas bara vid visad och godkänd närvaro vid möten hos Europaparlamentets officiella organ. Ersättningen är avsedd att täcka kostnader för hela resan, inklusive avgifter för biljettresor, bagagekostnader, hotellkostnader, måltider och taxikostnader. En ledamot av Europaparlamentet har också rätt till traktamente (subsistence allowance). I huvudsak betalas traktamente i samband med resor till möten och mellanliggande dagar om inte återresa till hemorten sker. Även traktamentsersättningen utbetalas med ett schablonbelopp. Dessa kostnadsersättningar ska tas upp till beskattning i Sverige bara till den del de kan antas *väsentligt* överstiga de utgifter som de är avsedda att täcka (11 kap. 28 § inkomstskattelagen [1999:1229]), vilket är en följd av EG-domstolens dom i mål 208/80 Lord Bruce of Donington mot Eric Gordon Aspden, REG 1981, s. 2205.

Vidare har ledamöterna, deras makar eller icke-äktenskapliga partners och underhållsberättigade barn rätt till ersättning för sina faktiska läkarkostnader och för härtill knutna kostnader. Om det finns ett nationellt sjukförsäkringsprogram som ledamöterna m.fl. har rätt att delta i men inte gör det, utges dock inte någon ersättning.

I Europaparlamentets ersättningsregler anges också att ledamöterna har rätt till en fast månadsersättning för att täcka kostnader som hör ihop med deras verksamhet som ledamöter av Europaparlamentet och som inte täcks av andra ersättningar. Den fasta månadsersättningen ska bl.a. täcka kontorskostnader, telefon- och portokostnader, kostnader för inköp

av böcker, tidskrifter och tidningar samt kostnader för datainköp i respektive medlemsstat.

Vidare anges i ersättningsreglerna att generalsekretariatet ska teckna olycksfallsförsäkring, livförsäkring och försäkring mot stöld och förluster som inträffar i förbindelse med utövandet av en ledamots mandat, med undantag för stöld och förlust av bärbara datorer. Premierna betalas av parlamentet.

I en bilaga till ersättningsreglerna anges att ledamöter av Europaparlamentet har möjlighet att ansluta sig till ett särskilt pensionssystem, Det (frivilliga) tilläggs-pensionssystemet. Ledamöternas bidrag till pensionssystemet är satt till en tredjedel av kostnaderna för pensionssystemet. Resterande del betalas in av Europaparlamentet. Rättsläget är oklart när det gäller frågan om ledamöterna ska beskattas för belopp motsvarande de pensionsbidrag som Europaparlamentet tillskjuter (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 11 november 2008 i mål nr 1247--1250-08 och 1943--1944-08 samt Kammarrättens i Stockholm dom den 13 november 2008 i mål nr 2431-07--2436-07). På motsvarande sätt är rättsläget oklart när det gäller frågan om hur utfallande belopp från pensionssystemet ska behandlas i skattehänseende.

3.2 Undanröjande av dubbelbeskattning

Genom lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen) ges en generell rätt till avräkning av utländsk skatt vid dubbelbeskattning. Avräkningslagens första kapitel innehåller gemensamma bestämmelser med ett antal definitioner som ska gälla vid tillämpningen av lagen. I 1 kap. 3 § definieras vad som avses med ”utländsk skatt”. Det är fråga om en uppräknings av ett antal olika typer av skatter, men där det som en generell förutsättning gäller att de ska ha betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet. I avräkningslagens andra kapitel finns bestämmelser om vem som genom avräkning har rätt till nedsättning av statlig och kommunal inkomstskatt samt hur det närmare ska gå till. Beträffande vem som kan få nedsättning anges i 2 kap. 1 § att det ska vara fråga om en obegränsat skattskyldig person eller begränsat skattskyldig person med fast driftställe i Sverige. Vidare ska personen ta upp en sådan intäkt till beskattning enligt inkomstskattelagen (1999:1229, IL) som personen har beskattats för i en utländsk stat på grund av att intäkten anses härröra därifrån enligt den utländska statens lagstiftning. När det gäller avräkningsförfarandet framgår bl.a. av kapitlets övriga bestämmelser att avräkning får ske med lägsta beloppet av den utländska skatten och ett enligt lagen beräknat spärrbelopp (den svenska skatten på de utländska inkomsterna). Spärrbeloppet beräknas gemensamt för alla av lagen omfattade utländska inkomster och skatter. Vidare ges bestämmelser om rätt taxeringsår för avräkning. Utländsk skatt som på grund av bestämmelserna om maximal avräkning inte kan avräknas ett visst taxeringsår, kan avräknas vid något av de fem därpå följande taxeringsåren, s.k. carry forward.

I 3 kap. 9–13 §§ IL finns bestämmelser som under vissa förutsättningar medger att anställningsinkomster intjänade utomlands helt undantas från skatteplikt. Av störst betydelse är de två generella reglerna om undantag

som finns i 3 kap. 9 § IL, de s.k. sexmånaders- och ettårsreglerna. Enligt sexmånadersregeln i bestämmelsens första stycke medges undantag från beskattning vid en vistelse utomlands som varar i minst sex månader under förutsättning att anställningsinkomsten har beskattats i verksamhetslandet. Ettårsregeln i bestämmelsens andra stycke förutsätter vistelse och arbete i ett och samma land under minst tolv månader. Till skillnad från sexmånadersregeln medger ettårsregeln undantag från skatteplikt när inkomsten inte har beskattats i verksamhetslandet, förutsatt att det beror på lagstiftning eller administrativ praxis i det landet eller annat avtal än skatteavtal. En ytterligare skillnad består i att ettårsregeln inte omfattar anställda i stat, kommun, landsting och församlingar inom Svenska kyrkan, såvida det inte är fråga om tjänsteexport. Skälen till att dessa offentliganställda inte omfattas är enligt lagens förarbeten (prop. 1966:127 och prop. 1984/85:175) att internationell praxis medger att stater får beskatta sina egna anställda för inkomster i anställningen oavsett var arbetet utförs, något som bland annat återspeglas i de rekommendationer som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) lämnar i sin modell för bilaterala skatteavtal. Många stater har anpassat sin interna lagstiftning till detta synsätt och beskattar inte offentliganställda utsända från andra stater för inkomster i anställningen i den andra staten. Att utesluta offentliganställda från ettårsregelns tillämpningsområde syftar således till att säkerställa att denna kategori av anställda inte blir helt skattebefriade vid arbete utomlands.

3.3 Socialavgifter

Den svenska socialförsäkringen delas in i en bosättningsbaserad del och i en arbetsbaserad del. Den arbetsbaserade delen avser att täcka inkomstförlust för den som arbetar i Sverige. Denna del av socialförsäkringen består av sjukpenning, havandeskapspenning, föräldrapenning på grundnivå eller över grundnivå, tillfällig föräldrapenning, efterlevandepension, rehabilitering, rehabiliteringsersättning, ersättning vid arbetsskada, ersättning och ledighet vid närståendevård, inkomstgrundad ålderspension samt inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning. Dessa förmåner finansieras främst genom socialavgifter. Bestämmelser om socialavgifter finns i socialavgiftslagen (2000:980).

I nämnda lag stadgas att socialavgifter utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter ska betalas på avgiftspliktig ersättning för arbete i Sverige och för arbete i utlandet till en person som när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller enligt avtal med andra stater.

Att en person omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten innebär att Sverige utpekats som den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordningen). De svenska begreppen arbetstagar och

uppdragstagare omfattas också av begreppet anställd. Reglerna i förordningen avser att samordna tillämpningen av medlemsstaternas olika sociala trygghetssystem. Den som rör sig mellan medlemsstaterna ska vara garanterad att han eller hon omfattas av någon stats lagstiftning om social trygghet. Det är inte heller meningen att någon ska omfattas av två eller flera staters trygghetssystem samtidigt. Det nämns inte uttryckligen något i förordningen om skyldigheten att betala socialavgifter, utan det följer indirekt av att förordningen utpekar den stat vars lagstiftning ska tillämpas i det enskilda fallet.

Huvudregeln vid bestämmande av vilken medlemsstats lagstiftning om social trygghet som en person ska omfattas av är att personen ska omfattas av lagstiftningen i den stat där han eller hon arbetar. För offentligt anställda och personer som behandlas som sådana gäller emellertid att de ska omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat som gäller för den förvaltning som sysselsätter dem. Särskilda regler gäller också för utsända personer. Med utsänd person avses en anställd som normalt arbetar inom en medlemsstats territorium hos ett företag och av företaget sänds till en annan medlemsstat för att där tillfälligt utföra arbete för arbetsgivarens räkning. Om arbetet inte antas vara längre tid än tolv månader, ska den anställde alljämt omfattas av lagstiftningen i den stat där han normalt arbetar.

I dag omfattas de svenska ledamöterna av Europaparlamentet av det svenska socialförsäkringssystemet. Detta borde gälla även om de bosätter sig utomlands. Ledamöterna ses nämligen som offentligt anställda personer.

4 Europaparlamentets ledamotsstadga

I artikel 9 i Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom) anges att ledamöterna har rätt till ett lämpligt arvode som garanterar deras oberoende. Vidare anges att efter det att deras uppdrag har upphört har de rätt till övergångsersättning och pension. Efterlevande till ledamöter och före detta ledamöter har rätt till efterlevandepension. Samtliga utbetalningar ska finansieras genom Europeiska unionens budget (artikel 23).

Enligt artikel 12 ska ledamotsarvodet vara föremål för beskattning till fördel för gemenskapen enligt samma villkor som enligt artikel 13 i protokollet om Europeiska gemenskapens immunitet och privilegier. I nämnda artikel anges bl.a. att gemenskapens tjänstemän och övriga anställda ska vara skyldiga att betala skatt till gemenskaperna på de löner och arvoden de får av gemenskaperna enligt de villkor och det förfarande som rådet på förslag från kommissionen har fastställt. Vidare anges i artikel 13 att gemenskapens tjänstemän och övriga anställda ska vara befriade från nationella skatter på de löner och arvoden de får av gemenskaperna. I ledamotsstadgan har emellertid tagits in en bestämmelse, i vilken anges att även om arvodet ska vara föremål för beskattning till fördel för gemenskaperna, påverkar det inte medlemsstaternas rätt att låta ledamöternas arvoden omfattas av nationella skatterättsliga bestämmelser, förutsatt att varje form av

dubbelbeskattning undviks. Den sistnämnda förutsättningen får anses omfatta dubbelbeskattning såväl i förhållande till Europeiska gemenskaperna som i förhållande till en annan stat.

Reglerna om beskattning gäller även för den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension samt den övergångsersättning som Europaparlamentet ger ut (artikel 12.5). I artikel 14 anges att före detta ledamöter har rätt till ålderspension från och med det att de fyller 63 år. Ledamöter som blir invalidiserade under sin mandattid har rätt till invaliditetspension (artikel 15). Rätten till invaliditetspension börjar gälla när ledamoten avsäger sig sitt uppdrag. I artikel 17 stadgas att om en ledamot avlider, eller om en före detta ledamot som är pensionsberättigad eller innehar pensionsrättigheter avlider, har efterlevande make/maka och underhållsberättigade barn rätt till efterlevandepension.

I artikel 13 anges att ledamöter vars mandat har upphört har rätt till en övergångsersättning motsvarande ledamotsarvodet i artikel 10. Denna övergångsersättning ska betalas ut i form av en månadsersättning för varje år som mandatet har utövats, dock i lägst sex och högst 24 månader. Om ledamoten tillträder ett mandat vid ett annat parlament eller offentligt ämbete betalas inte någon övergångsersättning ut.

Den nya ledamotsstadgan medför också att Europaparlamentet i fortsättningen ska ersätta ledamöternas faktiska kostnader för resor till och från arbetsorterna och för övriga tjänsteresor. Övriga kostnader för utövande av uppdraget kan ersättas i form av en schablonersättning. Dessa kostnadsersättningar ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6).

Enligt artikel 18 ska ledamöter, före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension ha rätt till ersättning för två tredjedelar av sina utlägg i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande. Parlamentet ska fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet. Denna ersättning ska inte heller vara skattepliktig (artikel 12.6).

Vidare har ledamöterna rätt till ett försäkringsskydd mot de risker som är förenade med utövandet av deras uppdrag. Parlamentet ska fastställa villkoren för utövandet av denna rättighet och ledamöterna ska själva stå för en tredjedel av de försäkringspremier som ska betalas (artikel 19). Förmånen ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6).

I artikel 27 anges att den frivilliga pensionsfond som parlamentet har upprättat kommer att kvarstå efter ikraftträdandet av ledamotsstadgan för de ledamöter eller före detta ledamöter som redan förvärvat rättigheter i denna fond. Fonden ska inte vara öppen för de ledamöter som väljs in i parlamentet för första gången efter det att stadgan har trätt i kraft. Inbetalningar till fonden ska inte vara skattepliktiga (artikel 12.6). I stadgan anges emellertid inte hur utfallande belopp från fonden ska behandlas i skattehänseende.

De ledamöter som redan var ledamöter av Europaparlamentet innan stadgan trädde i kraft och som återvalts har rätt att begära att de för resten av sin mandattid ska fortsätta att omfattas av det existerande nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension. Dessa medel ska tas från medlemsstaternas budget (artikel 25). Om en ledamot önskar att kvarstå i det existerande nationella systemet ska en skriftlig underrättelse göras till Europaparlamentets

talman senast 30 dagar efter det att stadgan har trätt i kraft. Ledamotsstadgan träder i kraft den 14 juli 2009.

5 Överväganden och förslag

5.1 Behandlingen av arvoden och pensioner m.m.

Promemorians bedömning: Obegränsat skattskyldiga europaparlamentsledamöter och före detta ledamöter bör beskattas för det arvode, den övergångsersättning samt den ålders- och invaliditetspension som ges ut till dem i enlighet med ledamotsstadgan. Även den efterlevandepension som ges ut i enlighet med stadgan till obegränsat skattskyldiga personer bör beskattas.

Skälen för promemorians bedömning: I ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) anges att ledamöterna av Europaparlamentet har en speciell situation i den meningen att de inte är skyldiga att vara bosatta på de orter där parlamentet har sin verksamhet och att de har en särskild anknytning till den stat där de har blivit valda. Därför har det i stadgan tagits in en bestämmelse om att gemenskapsbeskattningen inte ska påverka medlemsstaternas rätt att låta ledamöternas arvoden omfattas av nationella skatterättsliga bestämmelser, förutsatt att varje form av dubbelbeskattning undviks. Detsamma ska, enligt ledamotsstadgan, gälla för övergångsersättningar samt ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner.

Med hänsyn till ledamöternas starka anknytning till medlemsstaten, bör ledamöternas ersättningar från Europaparlamentet omfattas av nationell beskattning. Av samma skäl finns anledning att beskatta den efterlevandepension som ges ut i enlighet med ledamotsstadgan. Obegränsat skattskyldiga ledamöter av Europaparlamentet och före detta ledamöter samt obegränsat skattskyldiga personer som får efterlevandepension från Europaparlamentet bör därför beskattas i Sverige.

5.2 Förändringar i inkomstskattelagen

Promemorians förslag: Med pension enligt inkomstskattelagen ska även avses den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet.

Skälen för promemorians förslag: I avsnitt 5.1 görs bedömningen att Sverige bör utnyttja den rätt att beskatta ledamöters och före detta ledamöters arvoden, övergångsersättningar, ålders- och invaliditetspensioner samt den efterlevandepension som betalas ut till en ledamot eller före detta ledamots efterlevande make/make eller underhållsberättigat barn. Frågan blir då vilka förändringar detta kräver i inkomstskattelagen (1999:1229, IL).

När det gäller ledamöternas arvoden och övergångsersättningar kommer dessa att omfattas av huvudregeln om beskattning i 11 kap. 1 § IL. Någon ändring i IL krävs därför inte för att ledamöternas arvoden och övergångsersättningar ska kunna tas upp till beskattning i Sverige.

I 10 kap. 5 § IL finns definitionen av pension. När det gäller de ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner som ges ut enligt ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) skulle de kunna omfattas av 10 kap. 5 § IL i sin nuvarande lydelse. Då det av stadgan inte närmare framgår hur pensionssystemet kommer att se ut, kan det emellertid inte uteslutas att utfallande pensionsbelopp, enligt nuvarande lagstiftning, helt eller delvis blir skattefria. Därför bör definitionen av begreppet pension i 10 kap. 5 § IL kompletteras så att det klart framgår att dessa pensioner ska tas upp till beskattning enligt 11 kap. 1 § IL.

De ledamöter som redan var ledamöter av Europaparlamentet innan stadgan trädde i kraft och som återvalts har, som framgår av avsnitt 4, rätt att begära att de för resten av sin mandattid ska fortsätta att omfattas av det existerande nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension. Någon särskild bestämmelse om hur beskattning ska ske i de fall en ledamot begär att omfattas av existerande nationella system bedöms inte behöva införas, eftersom situationen blir densamma som i dag, nämligen att beskattning sker i Sverige.

Lagförslaget

Förslaget föranleder en ändring i 10 kap. 5 § IL.

5.3 Behandlingen av kostnadsersättningar

Promemorians förslag: De resekostnadsersättningar, ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande och övriga kostnadsersättningar som Europaparlamentet betalar ut till sina företrädare ska inte tas upp till beskattning. Detsamma ska gälla de försäkringsförmåner som ges ut av Europaparlamentet och de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden. Vidare ska de ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande som ges ut till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet inte tas upp till beskattning. Det ska inte heller de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden för före detta ledamöter som förvärvat rättigheter i fonden.

Skälen för promemorians förslag: De fasta resekostnads- och traktamentsersättningar som i dag betalas ut av Europaparlamentet till dess företrädare där ska tas upp till beskattning till den del ersättningarna kan antas väsentligt överstiga de utgifter som de är avsedda att täcka (11 kap. 28 § IL).

Enligt ledamotsstadgan ska emellertid ersättningar för resor till och från arbetsorterna och för övriga tjänsteresor inte vara skattepliktiga. Vidare ska ersättningar för övriga kostnader för utövande av uppdraget vara skattefria (artikel 12.6). Vilka sistnämnda ersättningar är preciserats inte närmare i ledamotsstadgan, men traktamentsersättning och ersättning för exempelvis kontorskostnader, borde utgöra sådana ersättningar.

I stadgans artikel 12.6 föreskrivs vidare att de ersättningar som betalas ut till ledamöter, före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension och som avser att täcka två tredjedelar av deras utlägg i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande inte ska vara skattepliktiga. Det ska inte heller de förmåner i form av rätt till försäkringsskydd mot de risker som är förenade med utövandet av ledamöternas uppdrag vara. Inte heller ska de inbetalningar som Europaparlamentet gör till den frivilliga pensionsfonden vara skattepliktiga.

Med anledning av att ovan nämnda ersättningar och förmåner inte ska vara skattepliktiga bör dessa inte heller tas upp till beskattning i Sverige. Eftersom flera av ersättningarna och förmånerna är oklara till sitt innehåll, bör regleringen av skattefriheten för dessa vara mera allmänt hållen. De ersättningar och förmåner som ges ut till ledamöterna och som inte ska tas upp bör därför vara resekostnadsersättningar, ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande, kostnadsersättningar för utövande av uppdraget, försäkringsförmåner samt inbetalningar till den frivilliga pensionsfond som Europaparlamentet har upprättat till sina ledamöter. Ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet eller barnafödande, som ges ut till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och till personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet ska också vara skattefria. Detsamma ska gälla de inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden till före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden. Då det av stadgan inte framgår om Sverige har beskattningsrätt avseende utfallande belopp från pensionsfonden lämnas inget förslag i denna del.

Då dessa ersättningar och förmåner inte omfattas av den övergångsbestämmelse som redogjorts för i avsnitt 4 behövs ingen särreglering för de fall det rör sig om återvalda ledamöter av Europaparlamentet.

Lagförslaget

Förslaget föranleder ändringar i 11 kap. 28 § IL.

5.4 Ettårsregeln

Promemorians förslag: Ettårsregeln ska inte gälla för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

Skälen för promemorians förslag: I sin nuvarande utformning skulle ettårsregeln i 3 kap. 9 § andra stycket IL kunna bli tillämplig på

ledamöternas ersättningar från Europaparlamentet, eftersom det i denna regel saknas krav på beskattning i ett annat land. Den begränsning av regelns tillämplighet som gäller för offentliganställda hindrar inte tillämpning, eftersom en ledamot av Europaparlamentet inte är anställd hos stat, kommun, landsting eller församling inom Svenska kyrkan.

Uppdrag som ledamot av Europaparlamentet är till sin karaktär offentligt, även om parlamentet inte är en nationell myndighet. De skäl som ligger till grund för att utesluta offentliganställda (förutom vid tjänsteexport) från ettårsregelns tillämpningsområde gör sig även gällande beträffande parlamentsledamöterna. I 3 kap. 9 § andra stycket IL bör därför ett tillägg göras som innebär att bestämmelsen inte heller gäller för ersättning som betalas ut för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

Något behov av att ändra sexmånadersregeln i 3 kap. 9 § första stycket IL bedöms inte föreligga. I sin nuvarande utformning medger regeln undantag från skatteplikt när inkomsten har beskattats i ett annat land (verksamhetslandet). Den är därför inte tillämplig i förhållande till gemenskapsskatt, som är en skatt till en överstatlig organisation. Gemenskapsskattens karaktär av organisationskatt i kombination med att den är väsentligt lägre än den genomsnittliga svenska skatten på arbetsinkomster, gör att det saknas skäl för att låta skatten omfattas av sexmånadersregeln. Däremot bör inte parlamentsledamöter helt uteslutas från regelns tillämpningsområde. Om det skulle uppstå en situation där en ledamots arvode blir föremål för nationell beskattning i ett annat land, så bör regeln i sin nuvarande utformning kunna åberopas under allmänna förutsättningar.

Lagförslaget

Förslaget föranleder en ändring i 3 kap. 9 § andra stycket IL.

5.5 Undanröjande av dubbelbeskattning

Promemorians förslag: För undanröjande av dubbelbeskattning utvidgas lagen om avräkning av utländsk skatt till att även omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna.

Skälen för promemorians förslag: I och med att arvodena m.m. både ska beskattas på gemenskapsnivå och i Sverige uppstår dubbelbeskattning. Ledamotsstadgans (2005/684/EG, Euratom) krav på att varje form av dubbelbeskattning ska undvikas aktualiserar bara lagstiftningsåtgärder som säkerställer att dubbelbeskattning i förhållande till Europeiska gemenskaperna undanröjs, dvs. när en ersättning beskattas både av gemenskaperna och nationellt i Sverige. Åtgärderna omfattar bara intern lagstiftning. Sveriges skatteavtal med andra stater berörs inte, eftersom dessa avtal bara omfattar nationella skatter i de avtalslutande staterna. När det gäller dubbelbeskattning i förhållande till en annan stat, dvs. om en inkomst blir föremål för nationell beskattning i två stater, föranleder ledamotsstadgans krav inga lagstiftningsåtgärder

eftersom befintlig lagstiftning och, i förekommande fall, skatteavtal är fullt ut tillämpliga i dessa fall.

Dubbelbeskattning i förhållande till de Europeiska gemenskaperna bör undanröjas genom avräkning med stöd av lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt (avräkningslagen). En sådan lösning är lämplig med hänsyn till motiven för nationell beskattning av parlamentsledamöterna, eftersom nivån på beskattningen då upprätthålls.

Dubbelbeskattning i förhållande till en överstatlig organisation har inte förutsetts i avräkningslagen som i sin nuvarande lydelse inte är tillämplig på gemenskapsskatten. En sådan skatt omfattas inte av definitionen av ”utländsk skatt” i 1 kap. 3 §, som förutsätter att det ska vara fråga om en skatt som betalats till en utländsk stat, delstat eller lokal myndighet. De aktuella ersättningarna kan heller inte anses uppfylla förutsättningarna i 2 kap. 1 § första stycket, som innebär att avräkning bara kan ske för skatt som hänför sig till en intäkt som den skattskyldige har beskattats för i en utländsk stat och som härrör från den utländska staten enligt den statens interna lagstiftning.

För att uppfylla ledamotsstadgans krav vad gäller undanröjande av dubbelbeskattning i förhållande till de Europeiska gemenskaperna bör avräkningslagen därför utvidgas till att omfatta den gemenskapsskatt som betalas på de aktuella ersättningarna. Ett tillägg görs därför i 1 kap. 3 § första stycket i vilket det anges att gemenskapsskatten omfattas av bestämmelsens definition av ”utländsk skatt”. Vidare anges i ett nytt andra stycke i 2 kap. 1 § att intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska anses uppfylla villkoren i punkterna 1 och 2 i bestämmelsens första stycke och därmed anses vara en intäkt som har beskattats i en utländsk stat på grund av att den härrör från den staten. Genom dessa tillägg blir lagens generella systematik för avräkning tillämplig med bl.a. regler för beräkning av ett sammanlagt spärrbelopp för alla av lagen omfattade inkomstslag. Avräkning enligt denna metod benämns i skatterättslig doktrin ordinary credit enligt overall-principen och är en enligt internationell praxis vedertagen metod för undanröjande av dubbelbeskattning.

Den föreslagna utvidgningen av avräkningslagen till att omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna omfattar inte bara sådan skatt som specifikt tas ut på de ersättningar som anges i ledamotsstadgan, utan gemenskapsskatt i allmänhet. Det ska dock framhållas att andra ersättningar som gemenskapsbeskattas, exempelvis löner till tjänstemän anställda vid unionens institutioner och organ, normalt är helt undantagna från nationell beskattning genom det särskilda protokollet om Europeiska gemenskapens immunitet och privilegier (se lagen [1994:1500] med anledning av Sveriges anslutning till Europeiska unionen). Eftersom det i 2 kap. 1 § punkt 1 avräkningslagen anges som krav för avräkning att intäkten som gemenskapsbeskattats också tas upp till beskattning vid taxeringen i Sverige, kan avräkning inte komma i fråga beträffande undantagna inkomster. Mot den bakgrunden torde utvidgningen i praktiken bara omfatta gemenskapsskatt på ersättningar som utgår enligt ledamotsstadgan. Det är dock svårt att helt överblicka alla olika anställningsformer som förekommer eller kan komma att uppstå inom EU:s institutioner. Det saknas därför i princip skäl för att begränsa rätten till avräkning till att bara omfatta gemenskapsskatt

hänförlig till ersättningar enligt ledamotsstadgan. För det fall det finns eller i framtiden uppstår ytterligare anställnings- eller uppdragsformer där utgående ersättningar gemenskapsbeskattas utan att vara undantagna enligt immunitets- och privilegieprotokollet, är det rimligt att det finns en generell rätt till avräkning av gemenskapsskatt.

Lagförslaget

Förslaget föranleder ändringar i 1 kap. 3 § och 2 kap. 1 § avräkningslagen.

5.6 Socialavgiftsfrågor

Promemorians bedömning: Några socialavgifter bör inte betalas i Sverige för de ersättningar som Europaparlamentet betalar ut till ledamöterna. Något behov av ändring av reglerna om socialavgifter finns inte.

Skälen för promemorians bedömning: För att socialavgifter ska betalas i Sverige gäller antingen att arbetet utförs här eller att det utförs i utlandet men att Sverige utpekats som den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas enligt förordningen (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (förordningen). I dag omfattas, som nämnts i avsnitt 3.3, de svenska ledamöterna av Europaparlamentet av det svenska socialförsäkringssystemet, både vad gäller den bosättningsbaserade och den arbetsbaserade delen. Detta borde gälla även om de bosätter sig utomlands. Socialavgifter betalas därför i Sverige avseende ledamöterna.

Med anledning av att ledamöternas arvoden m.m. i fortsättningen ska betalas av Europaparlamentet i stället för av Sveriges riksdag uppkommer frågan om socialavgifter ska betalas i Sverige, så som är fallet i dag. Uppdraget som ledamot av Europaparlamentet kan inte anses utgöra arbete i Sverige och därför är ersättningen från Europaparlamentet inte avgiftspliktig enligt 2 kap. 4 § första punkten socialavgiftslagen (2000:980). Fråga är därmed om andra punkten i 2 kap. 4 § socialavgiftslagen är uppfylld, dvs. om ledamöterna, när uppdraget utförs, omfattas av svensk socialförsäkring enligt gemenskapsrätten inom EU eller EES eller enligt avtal med andra stater. För att ledamöterna ska omfattas av svensk socialförsäkring krävs att Sverige utpekats som det land vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas. Enligt huvudregeln i förordningen är det arbetslandets lagstiftning som ska tillämpas (se artikel 13.2). Eftersom uppdraget som ledamot av Europaparlamentet utövas utomlands är, enligt huvudregeln i förordningen, inte Sverige den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas. Socialavgifter ska i dessa situationer inte betalas i Sverige.

I och med att ledamöterna kommer att få pensioner och övergångsersättningar m.m. från Europaparlamentet finns ingen anledning att de, under deras tid som ledamöter av Europaparlamentet,

omfattas av den arbetsbaserade delen av den svenska socialförsäkringen. Något behov av att införa en särskild bestämmelse om skyldighet att betala socialavgifter i Sverige bedöms därför inte finnas.

Det kan emellertid inte uteslutas att Sverige i vissa fall skulle kunna utpekas som den stat vars lagstiftning om social trygghet ska tillämpas, med den följderna att socialavgifter avseende ledamöternas ersättningar ska betalas i Sverige. Det får emellertid anses tveksamt om det är möjligt att ålägga Europaparlamentet att betala socialavgifter.

Eftersom ledamöterna i princip inte omfattas av svensk arbetsbaserad socialförsäkring är ersättning från Europaparlamentet inte pensionsgrundande enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Inte heller ska allmän pensionsavgift betalas i Sverige på ersättningarna från Europaparlamentet.

Det bör i sammanhanget framhållas att de svenska ledamöterna kommer att omfattas av den bosättningsbaserade delen av socialförsäkringen under förutsättning att de är bosatta i Sverige.

De ledamöter som har återvalts och som väljer att fortsätta omfattas av tidigare gällande regler kommer, på samma sätt som i dag, att omfattas av den arbetsbaserade delen av den svenska socialförsäkringen. Socialavgifter avseende dessa personer kommer därmed även i fortsättningen att betalas i Sverige, vilket följer av nuvarande regler.

5.7 Inbetalning av ledamöternas preliminära skatt

Promemorians bedömning: Ledamöterna får själva betala in sin preliminära skatt i form av särskild A-skatt.

Skälen för promemorians bedömning: För anställda i Sverige gäller normalt att arbetsgivaren vid varje löneutbetalning gör ett skatteavdrag för betalning av den anställdes preliminära skatt. Avdragna belopp betalas månatligen in till Skatteverket. Regler om skatteavdrag finns i skattebetalningslagen (1997:483). Det är emellertid endast svenska arbetsgivare som är skyldiga att göra skatteavdrag. Med svensk arbetsgivare jämföras utländsk arbetsgivare med fast driftställe i Sverige. En utländsk arbetsgivare som inte har någon affärsetablering i Sverige är däremot inte skyldig att göra skatteavdrag. Frågan är inte uttryckligen reglerad i skattebetalningslagen. Enligt etablerad praxis får det emellertid anses klart att en utländsk arbetsgivare är skyldig att göra skatteavdrag endast i fråga om ersättning som betalas till personer som är sysselsatta i näringsverksamhet bedriven från ett fast driftställe här i landet.

Således medför varken nuvarande lagstiftning eller praxis någon skyldighet för Europaparlamentet att göra skatteavdrag och därmed betala in preliminär skatt för ledamöternas arvoden och andra skattepliktiga ersättningar.

Att Europaparlamentet inte ska göra skatteavdrag, trots att ersättningarna ska beskattas i Sverige, innebär att ledamöterna själva får betala in sin preliminära skatt genom reglerna om särskild A-skatt i skattebetalningslagen. Beslut om särskild A-skatt, som så nära som möjligt ska motsvara den slutliga skatten, fattas av Skatteverket. Genom

beslutet om särskild A-skatt kommer ledamöterna att debiteras preliminär skatt som ska betalas varje månad. Den preliminära skatten kommer med en sådan ordning att i allt väsentligt överensstämmer med vad som ska betalas i slutlig skatt.

6 Konsekvensanalys

Förslagen i promemorian bedöms inte få några offentligfinansiella effekter. Inte heller bedöms Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna påverkas av förslagen.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

3 kap.

9 §

I paragrafens *andra stycke* görs ett tillägg om att bestämmelsen om skattefrihet inte gäller för uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

10 kap.

5 §

Paragrafens *första stycke* kompletteras med en *ny punkt 4*. De tidigare punkterna 4–6 betecknas härigenom 5–7. Den nya punkten innebär att den ålders-, invaliditets- och efterlevandepension som betalas ut av Europaparlamentet ska utgöra pension enligt inkomstskattelagen. Det innebär att pensionerna som betalas ut enligt ledamotsstadgan tas upp till beskattning enligt 11 kap. 1 §. De ersättningar som betalas ut från den frivilliga pensionsfonden ska inte omfattas av den nya punkten 4.

11 kap.

28 §

Paragrafen ges en ny utformning. I *första stycket* tas in en uppräkningspunktform av vilka ersättningar och förmåner från Europaparlamentet som ska vara skattefria för ledamöterna.

I *andra stycket* regleras att ersättningar till före detta ledamöter som uppbär pension och personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande ska vara skattefria.

I *tredje stycket* regleras att inbetalningar som görs till den frivilliga pensionsfonden som Europaparlamentet har upprättat ska vara skattefria även för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser:

Av *första punkten* framgår att lagändringarna träder i kraft den 14 juli 2009, dvs. samma dag som ledamotsstadgan (2005/684/EG, Euratom) träder i kraft, och tillämpas på ersättningar och förmåner som Europaparlamentet ger ut efter ikraftträdandet. Övergångsbestämmelsen innebär till en början att de nya bestämmelserna kommer att gälla de ålders-, invaliditets- och efterlevandepensioner som betalas ut enligt ledamotsstadgan efter den 13 juli 2009. Beskattning av arvoden och övergångsersättningar kommer att ske på samma sätt som innan lagändringarna.

Övergångsbestämmelsen innebär vidare att de resekostnads- och traktamentsersättningar som betalas ut av Europaparlamentet efter den 13 juli 2009 inte ska tas upp till beskattning. Detsamma ska gälla ersättningar för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande samt för övriga kostnadsersättningar för utövande av uppdraget. Inte heller ska försäkringsförmåner och förmåner i form av inbetalningar till den frivilliga pensionsfonden som ges ut till ledamöterna efter den 13 juli 2009 tas upp till beskattning i Sverige.

Vidare innebär övergångsbestämmelsen att de ersättningar till före detta ledamöter som uppbär pension från Europaparlamentet och personer som uppbär efterlevandepension från Europaparlamentet för utgifter i samband med sjukdom, graviditet och barnafödande efter den 13 juli 2009 inte ska tas upp till beskattning. Inte heller ska inbetalningar som görs efter den 13 juli 2009 till den frivilliga pensionsfonden som Europaparlamentet har upprättat tas upp till beskattning för före detta ledamöter som har förvärvat rättigheter i fonden.

Av *andra punkten* framgår att äldre bestämmelser tillämpas för de ledamöter som omfattas av det nationella systemet för ledamotsarvode, övergångsersättning, pension och efterlevandepension som gällde före ikraftträdandet.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

1 kap.

3 §

I *första stycket* görs ett tillägg som utvidgar definitionen av ”utländsk skatt” till att även omfatta skatt till Europeiska gemenskaperna.

2 kap.

1 §

I det nya *andra stycket* anges att intäkt som beskattats av Europeiska gemenskaperna ska anses uppfylla villkoren i bestämmelsens första stycke 2 och 3. Sådan ersättning ska således anses vara en intäkt som beskattats i en utländsk stat på grund av att den anses härröra från den staten.